

POLITIKEN

Matematiklæreren, der opfandt det danske klimamål: »Det pinlige er, at reduktionerne bliver udskudt og udskudt«

Greenpeace-veteran Tarjei Haaland beregnede, at Danmark burde sænke udslippet med 70 procent for at leve op til Parisaftalen. Men regeringens hockeystav gør målet forældet.

► AUTOMATISK OPLÆSNING

Foto: Finn Frandsen

For seks år siden regnede Tarjei Haaland, tidligere matematiklærer, ud, at Danmark bør sænke sit drivhusgasudslip med 70 procent i 2030. Det blev Danmarks officielle klimamål.

FOLKETINGSVALG 2022 9. OKT. 2022 KL. 10.07

MAGNUS BREDSDORFF
Klimaredaktør

 LÆS ARTIKLEN SENERE

FOR ABONNENTER

Tarjei Haaland bladrer igennem en lille stak dokumenter, som han har printet til lejligheden. Det øverste er fra 2016 og udgør et stykke dansk klimahistorie. På printet står den allerførste beregning af det mål, der kom til at spille en hovedrolle i valget i 2019: At udslippet af drivhusgasser skal reduceres med 70 procent i 2030 i forhold til 1990,

De efterfølgende papirer, som den 79-årige veteran i klimabevægelsen

BLÅ BOG

POLITIKEN

DANMARK

KULTUR

DEBAT

KLIMA

INTERNATIONALT

S

MENU

Hej, Jens Lund

0

København, fortæller om klimamålets vej fra aktivisternes regneark til hjørnestenen i den danske klimalov.

»Politisk var det en sej proces og en stor sejr, at det lykkedes at få banket målet op til 70 procent«, husker den tidligere matematiklærer, som de seneste 30 år har arbejdet for Greenpeace.

[Vis mere](#)**Læs også: De vandt klimavalget. Her er dommen over dem**

Socialdemokratiets udspil lød kun på 60 procents reduktion, men blev presset af støttepartierne.

»Efterfølgende kunne de borgerlige godt se, at hvis ikke de hoppede med på målet om 70 procent, så ville de blive hængt af flertallet«, siger han.

Den »pinlige« hockeystav

Papirerne har han printet for ikke selv at tage hele æren. Et af dem viser, at 92-gruppen, hvor 25 grønne organisationer koordinerer deres arbejde, tog målet til sig i marts 2017.

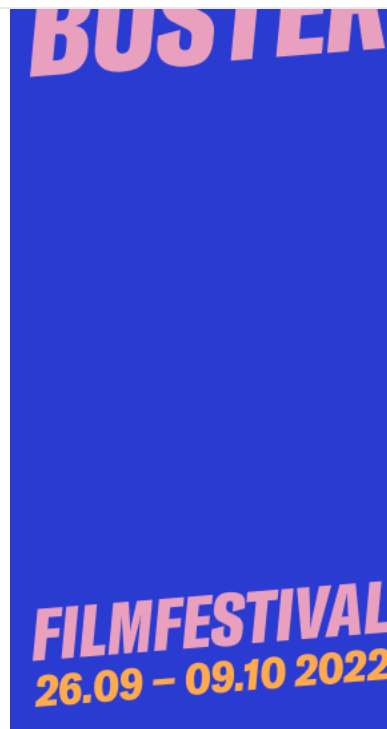
»Jeg foreslog 70 procent, men mange andre var med til at lægge det nødvendige pres. Det var større end på noget tidspunkt siden klimatopmødet i København i 2009. Det blev et klimavalg med alle de unge, som demonstrerede«, forklarer Tarjei Haaland.

Læs også: Matematiklæreren, der regnede sig frem til Danmarks klimamål, har et kontroversielt forslag til, hvordan det kan opnås

I månederne op til den nuværende valgkamp har det fyldt langt mere at skaffe danskerne energi, som er til betale, end at sænke udslippet af drivhusgasser.

»Jeg er dybt bekymret for, at klima kun kommer til at spille en mindre rolle. Mange tror, at fordi der er vedtaget en klimalov, står det ikke så galt til, som det i virkeligheden gør. Det er heller ikke hjælpsomt, at udenlandske undersøgelser siger, at Danmark er verdensmestre. Det er en form for grønvask i forhold til, hvor alvorlig situationen er globalt«, mener Tarjei Haaland.

»Det pinlige er, at reduktionerne bliver udskudt og udskudt«, tilføjer han.

Det var en stor sejr, at det lykkedes at få banket målet op til 70 procent

Annonce

MEST LÆSTE

Chefredaktøren: Mørkets maske har i valgkampens første dage skiftet ansigt

DEBATINDLÆG | [I](#) [Q](#)

Russisk diplomat advarer mod at give Ukraine langdistancevåben

INTERNATIONALT | [I](#) [Q](#)

»Det er lidt tys-tys«: Otte unge fortæller, hvorfor de tager studielån – og hvad de bruger pengene til

IBYEN | [I](#) [Q](#)

De internationale undersøgelser vender vi tilbage til. Først kigger vi på udskydelserne. De har fået betegnelsen hockeystav. Regeringen og Folketinget vil leve op til 70-procent-målet, men først i de sidste år, inden målet nås, vil udslippet falde markant. Da den tidligere matematiklærer beregnede målet, tog han udgangspunkt i, at udslippet skulle falde lineært med samme takt hvert år, og at det skulle gå i nul i 2040. I Klimaloven står 2050.

I lovens paragraf 1 står, at de danske reduktioner skal ske »med Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader for øje«. Formålet med Tarjei Haalands beregninger var at sikre, at dansk klimapolitik lever op til aftalen.

ANNONCØRBETALT INDHOLD FRA VISIT ODENSE

Odenses ildsjæle guider til byens gemte guld: »Noget af det er virkelig noget lort, men det er vildt hyggeligt«

[Læs mere](#)

Annonce

Men Folketinget har kun forpligtet sig til at sænke udslippene med 50 procent i 2025, hvilket Tarjei Haalund kalder »alt for uambitiøst«. Senest har Tarjei Haaland regnet sig frem til, at de udskudte reduktioner gør, at Danmark helt skal holde op med at udlede drivhusgas i 2036 for at leve op til Parismålsætningen.

»Det er ikke realistisk«, konstaterer han og opfordrer Klimarådet til at gennemføre beregninger af klimamålet »i stedet for sådan nogle halvstuderede røvere som mig«.

Klimarådet er i gang

Det er rådet i gang med, fortæller dets formand, Peter Møllgaard, som endnu ikke tør love, hvornår beregningerne er færdige.

I 2019 konkluderede Klimarådet, at Danmarks klimamål »er i rimelig overensstemmelse med« Parisaftalen. Siden har ikke blot det danske, men også det globale udslip af drivhusgasser dog været højere end forudsat. Desuden er FN's klimapanel kommet med en ny rapport, som sænker det samlede udslip, atmosfæren kan holde til, hvis temperaturen ikke skal stige yderligere.

»Det trækker i retning af, at der bør være et højere dansk klimamål«, siger Peter Møllgaard.

Han vil på nuværende tidspunkt ikke gætte på, hvad de danske klimamål så bør være.

»Men det er lige så vigtigt, at vi er en inspiration i måden at føre dem ud i livet på. Det er gratis at sætte mål. Når det skal omsættes til konkret klimapolitik, begynder det at trække tænder ud«, siger Peter Møllgaard.

han.

Opgør med dansk selvforståelse

Ifølge Joachim Peter Tilsted, ph.d.-studerende på universitetet i Lund, findes der mange måder til at beregne, hvor store de danske reduktioner skal være for at leve op til Parisaftalen.

»Forskningen kan derfor ikke levere et entydigt svar på, hvad målsætningen skal være. Men forskningsmæssigt kan vi entydigt fastslå, at Danmarks klimalov ikke lever op til Parismålsætningen«, siger han.

Joachim Peter Tilsted er med i en gruppe forskere, der under navnet Klima- og Omstillingsrådet har regnet på det danske klimamål. De har benyttet flere metoder, herunder den samme, som Klimarådet brugte 2019, og som Greenpeace har brugt. Den går ud på at fordele den resterende mængde drivhusgasser, som atmosfæren ifølge FN's klimapanel kan tåle, ligeligt til alle verdensborgere. Hver eneste borger på kloden har dermed det samme budget med udledning af drivhusgas til rådighed.

Læs også: »Der er ikke en eneste realistisk beregning«: Dyster klimarapport fjerner fundamentet for dansk klimalov

Ifølge Joachim Peter Tilsteds beregninger har Danmark med den nuværende kurs udledt så meget, at vores kvote er opbrugt, hvis vi skal yde vores bidrag til med to tredjedele sandsynlighed at holde temperaturstigningen under 1,5 grader. Om seks år må vi således ikke udlede et gram CO₂ mere til atmosfæren, hvilket er helt urealistisk.

Men hvorfor overhovedet spille tid på at tale om at stramme klimamålet, når vi har svært nok ved at leve op til den eksisterende målsætning?

»Fordi vi ikke lever op til Parisaftalen. Det kræver et opgør med vores selvforståelse og fortællingen om Danmark som et foregangsland. Ingen kan lide at få at vide, at vi ikke er så gode, som vi selv går og tror«, svarer Joachim Peter Tilsted.

»Et højere mål vil tvinge Danmark til andre måder at drive politik på. Så kan vi ikke bygge motorveje efter samme principper, som vi altid har gjort«, argumenterer han.

Uden mål sker der »ikke en skid«

Så tilbage til de internationale undersøgelser, der placerer Danmark som det land i verden med den mest ambitiøse klimapolitik. Den mest anerkendte hedder Climate Change Performance Index. Her ligger Danmark øverst, men er alligevel kun nummer fire. Indeksens tre øverste pladser står tomme for at markere, at ingen lande gør tilstrækkeligt for klimaet.

LÆS MERE

S vil give skattelettelser for fire milliarder

FOLKETINGSVALG 2022 |

S vil give skattelettelser for fire milliarder

FOLKETINGSVALG 2022 |

Matematiklæreren, der opfandt det danske klimamål: »Det pinlige er, at reduktionerne bliver udskudt og udskudt« - politiken.dk

enøjede konge, når han forklarer Danmarks topplacering.

»Det er helt klart, at Danmark gør det bedre end andre lande, men i det store hele er Danmark heller ikke i overensstemmelse med Parisaftalen«, siger Jan Burck.

Han har selv bragt problemerne med hockeystaven op over for klimaminister Dan Jørgensen. Ministeren stiller ikke op til interview til denne artikel, men afviser i en kort, skriftlig kommentar at stramme det danske klimamål.

Forpremiere: Holy Spider
Oplev den dansk Oscar-kandidat, der ikke bare er en film om en seriemorder, men en større fortælling om misogyni, 11. oktober i Grand Teatret.

[Læs mere](#)

»Vi har verdens formentlig mest ambitiøse klimamål. Da vi vedtog dem, var der mange, der tvivlede på, om det overhovedet ville kunne lade sig gøre at nå dem. Det har vi vist, at det kan. Vi er nået meget langt allerede, og vi garanterer, vi når i mål med dem. Både det kortsigtede 2025-mål og 2030-målet«, lyder det.

Ifølge den grønne tænketank Concito er Danmark ganske langt fra at nå delmålet i 2025 om at sænke udslippet med mindst 50 procent i forhold til 1990. Tarjei Haaland og Greenpeace vil i den kommende valgkamp presse på for, at udslippene skal ned »på helt kort sigt«, som han siger, og for at få sat et loft over landbrugets udledning allerede om tre år.

»Hvis ikke der er et mål, sker der ikke en skid. Men vejen til målet er afgørende. Nu er der for meget hockeystav, men det er trods alt bedre at have mål, end hvis vi ikke havde haft dem«, konstaterer han.

»Jeg vil i hvert fald slås for at sikre, at Danmark gør så meget som muligt så hurtigt som muligt. Det vil jeg bruge resten af mit liv på«.

GIV ARTIKLEN VIDERE

Som abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine familie og venner.

REDAKTIONEN ANBEFALER

På det allerførste punkt står Folketinget fra klimavalget i 2019 til at dumpe

FOLKETINGSVALG 2022 | [Læs mere](#)

LÆS MERE:

De vandt klimavalget. Her er dommen over dem

skiftet ansigt

DEBATINDLÆG | [Læs mere](#)

Annonce

POLITIKEN

DANMARK

KULTUR

DEBAT

KLIMA

INTERNATIONALT

S

MENU

Hej, Jens Lund

0

Her er de ni vigtigste klimadebatter siden valget i 2019

FOLKETINGSVALG 2022 |

»Der er ikke en eneste realistisk beregning«: Dyster klimarapport fjerner fundamentet for dansk klimalov

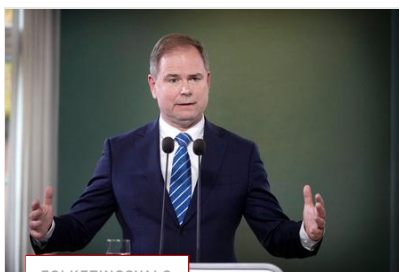
DANMARK |

Matematiklæreren, der regnede sig frem til Danmarks klimamål, har et kontroversielt forslag til, hvordan det kan opnås

KLIMA |

MINUS

Få 30 % rabat på din første bestilling fra Aarstiderne

Folketingsvalg

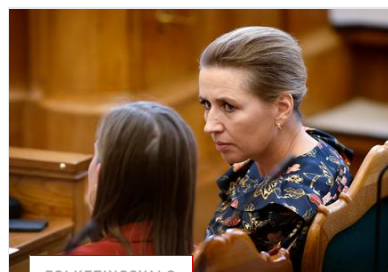
FOLKETINGSVALG

Regeringen vil sænke skatten med fire milliarder

FOLKETINGSVALG 2022 |

Matematiklæreren bag 70-procent-målet: Jeg vil bruge resten af mit liv på at slå for det

FOLKETINGSVALG 2022 |

FOLKETINGSVALG

S vil give skattelettelser for fire milliarder

FOLKETINGSVALG 2022 |

Seneste nyt fra valgkampen**Se partiernes mærkesager****Tag kandidattesten****Se den seneste måling**

FOLKETINGSVALG

Chefredaktøren : De borgerlige rammer nu nyt lavpunkt i valgkampen

DEBATINDLÆG | [🔒](#)

FOLKETINGSVALG

En af Folketingets absolutte veteraner siger farvel og kigger tilbage: »Årelange venskaber røg sig en tur«

FOLKETINGSVALG 2022 | [🔒](#)

FOLKETINGSVALG

Færøsk folketingss- medlem vil nødigt afgøre dansk valg

FOLKETINGSVALG 2022 | [🔒](#)

FOLKETINGSVALG

Færøerne får lov til at flytte valgdato

DANMARK | [🔒](#)

SUNDHED

Over hele landet og regioner findes der nok medarbejdere til pleje og passagerer, der borgerne, der hospitaler, pl...

Overlæge
det offentlige
chef har
ryg, og
chef

Sygehus
natten
som
ekstra
konc
Køb

Helle Thomsen
et smertefuldt
mens hun
sin knæ
ar

Time
krone
ud
ekstra
l

Viktor
hosp
gar
s

»Jeg har
blåt mærke
virkelig
Der
bagat

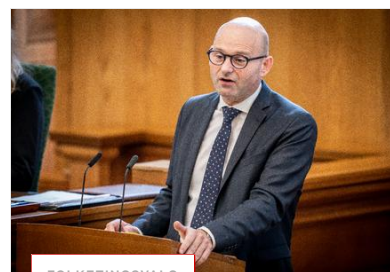
FOLKETINGSVALG

»Pinligt« og »ødelæggende«: Pape-

POLITIKEN MENER

Med et gigantisk selvmål afslørede

FOLKETINGSVALG

Pape efter kritik: Jeg regner med et godt

FOLKETINGSVALG

Magtspillet er uforudsigeligt: Mette Frederiksen har fået en ny konkurrent

FOLKETINGSVALG 2022

FOLKETINGSVALG

Debat: Jeg holdt en fokusgruppe med Støjberg-vælgere for få dage siden. Og særligt en ting kendetegner hendes vælgere

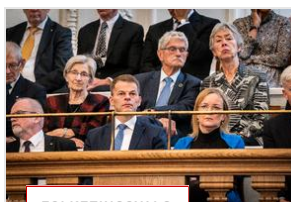
DEBAT | |

FOLKETINGSVALG

S skal bremse styrtblødningerne i de store byer – derfor er Auken taget hjem i en lejlighed ved søerne i København

KØBENHAVN | |

FOLKETINGSVALG

Færøerne anmoder om at rykke valgdato til 31. oktober

FOLKETINGSVALG 2022 |

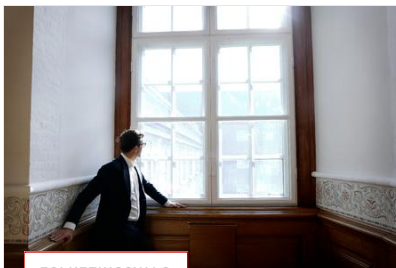
FOLKETINGSVALG

Tilliden til politiske institutioner falder, og polariseringen stiger. Men det er ikke usædvanligt

FOLKETINGSVALG 2022 | |

FOLKETINGSVALG

FOLKETINGSVALG

FOLKETINGSVALG

POLITIKEN

DANMARK

KULTUR

DEBAT

KLIMA

INTERNATIONALT

S

MENU

Hej, Jens Lund

0**for Pape«**

FOLKETINGSVALG 2022 |

**desværre ingen andre
blå partier, der går op i
det**

FOLKETINGSVALG 2022 |

Grønland

FOLKETINGSVALG 2022 |

MEST LÆSTE**1** **Chefredaktøren: Mørkets
maske har i valgkampens
første dage skiftet ansigt**

DEBATINDLÆG |

2 **Russisk diplomat advarer
mod at give Ukraine
langdistancevåben**

INTERNATIONALT |

3 **»Det er lidt tys-tys«: Otte
unge fortæller, hvorfor de
tager studielån – og hvad
de bruger pengene til**

IBYEN |

4 **Aflivning af mink: »Det var
helt vildt. Og jeg vidste
intet. Jeg kendte jo ikke
det faglige grundlag, som
Kåre havde«**

DANMARK |

5 **Til døden os skiller: Det
farligste tidspunkt i en
kvindes liv er, når hun
forlader en mand**

DANMARK |

NYHEDER**S vil give skattelettelser for fire
milliarder**

22 MINUTTER SIDEN |

**Skotlands leder vil have
folkeafstemning om løsrivelse
om et år**

29 MINUTTER SIDEN |

**Marcus Rubin: Faren ved at være
blevet politisk hjemløs**

33 MINUTTER SIDEN |

**Analyse: Ny finansuro truer midt
under den danske valgkamp**

47 MINUTTER SIDEN |

**Hold øje med Mette Frederiksens
skægvækst under valgkampen.
Hun vil gerne ligne Stauning**

49 MINUTTER SIDEN |

FOR ABONNENTER**Med et gigantisk selvmål
afslørede Venstre sig selv som
et kulsort parti**

LEDER |

**»Det er lidt tys-tys«: Otte unge
fortæller, hvorfor de tager
studielån – og hvad de bruger
pengene til**

IBYEN |

**10-årig pige: »Jeg må ikke gå i
bad – kun én gang om ugen i 5
minutter«**

DANMARK |

**Han beskrives som brutal og
korrupt: Her er manden, der
nu står i spidsen for Ruslands
tropper i Ukraine**

INTERNATIONALT |

**Debat: Mistillid til parnasset
trækker vælgere til Støjberg**

DEBAT |

MERE FRA OS

POLITIKEN

DANMARK

KULTUR

DEBAT

KLIMA

INTERNATIONALT

S

MENU Hej, Jens Lund

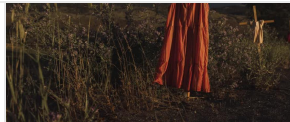
0

Månedens Rabataftale: Få 100 kr. i rabat ved køb for min. 200 kr. på første bestilling hos Gorillas i hele oktober

Gorillas er et online supermarket og en ultrahurtig leveringstjeneste, der leverer friske dagligvarer og specialiteter direkte til dig på yderst få minutter.

En luksus frisøroplevelse: Få 20% rabat på et gavekort til ZENZ og lad dit hår nyde godt af 20 års erfaring med hårpleje og hårfarve uden uønsket kemi

Tilbuddet gælder til og med 31. oktober og gavekortet kan indløses til og med 31. december.

World Press Photo 2022: Oplev verdens bedste pressefotos

Gå på opdagelse i verdens allerbedste pressefotos, når World Press Photo-udstillingen gæster København fra 23. september til 16. oktober. Bestil din billet her.

måneder for 299,-

Med Børneavisen får I 24 sider nyheder og underholdning leveret i postkassen hver tirsdag.

[Bestil nu](#)

PODCAST

[SE ALLE PODCASTS](#)

BOGFOLK

43:35

De borgerlige er blevet for liberale: Ny bog stiller skarp diagnose af krisen i blå blok

VALGET

15:12

Ny podcast om valgkampen: De radikale er ved at tabe det valg, de selv har udskrevet

POPTILLÆGGET

41:00

Twitter og Instagram overtog kampen, da Mahsa Amini døde

DU LYTTET TIL POLITIKEN

22:05

7. oktober: Er Storbritanniens nye leder vanvittig, dårlig og farlig?

FØRSTEDEN

SENESTE NYT

»Du spiste de fucking pomfritter, Ian. Lav din krydsord, og hold din kæft«

SET OG HØRT | [Læs mere](#)

MARCUS RUBIN

Marcus Rubin: Faren ved at være blevet politisk hjemløs

KLUMMER | [Læs mere](#)

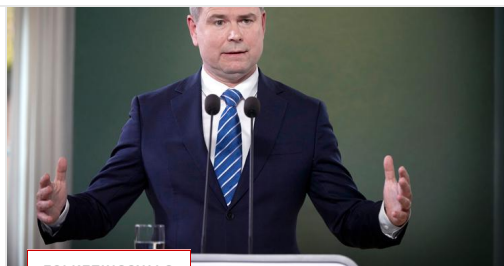

RUSLANDS ANGREB PÅ UKR...

Russisk diplomat med våbenadvarsel: Det er en rød linje

INTERNATIONALT | [Læs mere](#)

Han beskrives som brutal og korrupt: Her er manden, der nu står i spidsen for Ruslands tropper i Ukraine | [Læs mere](#)

FOLKETINGSVALG

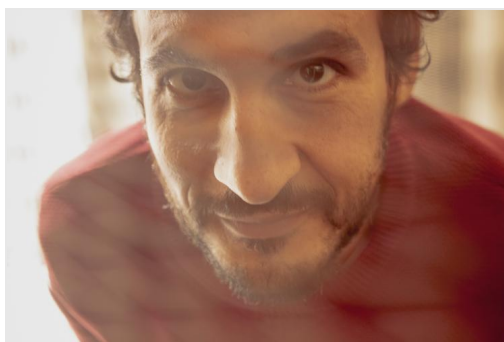
Regeringen vil sænke skatten med fire milliarder

FOLKETINGSVALG 2022 | [Læs senere](#)

Chefredaktøren: De borgerlige rammer nu nyt lavpunkt i valgkampen | [Læs mere](#)

Live: SF: Det er ikke tid til skattelettelser | [Læs mere](#)

Amerikansk instruktør spurgte mig: »Are you also really horny, when you're here?« Og jeg forstod, hvad han mente

FILM OG TV | FOR ABONNENTER | [Læs senere](#)

Skotlands leder vil have folkeafstemning om løsrivelse om et år

29 MINUTTER SIDEN | [Læs mere](#)

Marcus Rubin: Faren ved at være blevet politisk hjemløs

33 MINUTTER SIDEN | [Læs mere](#)

Analyse: Ny finansuro truer midt under den danske valgkamp

47 MINUTTER SIDEN | [Læs mere](#)

Hold øje med Mette Frederiksens skægvækst under valgkampen. Hun vil gerne ligne Stauning

49 MINUTTER SIDEN | [Læs mere](#)

Max Verstappen sikrer VM-titel efter straf til konkurrent

1 TIME SIDEN | [Læs mere](#)

S vil give skattelettelser for fire milliarder

1 TIME SIDEN | [Læs mere](#)

Russisk diplomat advarer mod at give Ukraine langdistancevåben

2 TIMER SIDEN | [Læs mere](#)

Vallåsens ejere forundrede: Ingen interesse for at købe os

2 TIMER SIDEN | [Læs mere](#)

Engang var Hamburg en by for fulde sømand. Nu satser den i stedet på at gøre Berlin rangen stridig

3 TIMER SIDEN | [Læs mere](#)

RUSLANDS ANGREB PÅ UKR...

Højhuse i Zaporizhzhia rammes af missilangreb

INTERNATIONALT |

Max Verstappen sikrer VM-titel efter straf til konkurrent

SPORT |

Matematiklæreren bag 70-procent-målet: Jeg vil bruge resten af mit liv på at slå for det

FOLKETINGSVALG 2022 | FOR ABONNENTER | LÆS SENERE

På det allerførste punkt står Folketinget fra klimavalget i 2019 til at dumpe

|

De vandt klimavalget. Her er dommen over dem |

Her er de ni vigtigste klimaaftaler siden valget i 2019 |

PARTNERDRAB

»Den her mand vil aldrig opgive en kvinde. Aldrig nogensinde. At være sammen med ham er farligt«

dræbt af sin mand:

»Der er mønstre i de her drab. Jeg kunne bare sidde og tjekke af« |

»Jeg elskede ham, indtil det øjeblik han kom ud med geværet« | |

Professor: »Det var helt vildt. Og jeg vidste intet. Jeg kendte jo ikke det faglige grundlag, som Kåre havde«

DANMARK | FOR ABONNENTER | LÆS SENERE

Professor i ny bog:

De forsøg, som fik minkskandalen til at rulle, hvilede på et ekstremt tyndt grundlag |

20 mennesker med
handikap fortæller
om at finde
fællesskaber: »Man
må for øjnd skuld

sofaen og give op. For så går det hurtigt»

DANMARK

OM POLITIKEN

Organet for den højeste oplysning siden 1884

Rådhuspladsen 37

1785 Kbh. V.

Kontakt redaktionen: 33 11 85 11

Kontakt kundeservice: 70 15 01 01

[Kontakt os](#)

[Politikens vision](#)

[Politikens journalistik og etik](#)

[Arkivet](#)

[Annoncer](#)

[SecureDrop](#)

Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt

PRESSE
NÆVNET

Chefredaktionen

Christian Jensen (ansvarshavende)

Amalie Kestler

Digital direktør

Troels Behrendt Jørgensen

Kommerciel direktør

Astrid Hald Jørgensen

Digital udviklingschef

Marie Bering

Digital redaktionschef

Thomas Berndt

Annoncedirektør

Thomas Hervø

Forsideredaktør lige nu

Sara Wilkins

KØB ABONNEMENT

Politiken Digital

Politiken Kombi

Politiken Komplet

Kundecenter

Erhverv

[Administrér samtykke](#)

FØLG OS

Copyright Politiken 2022

